

Пропозиція рішення щодо залучення коштів Європейських структурних фондів до розвитку інфраструктури ВПК Закарпаття

Цей документ описує загальну матрицю потенціалу в областях для залучення додаткових коштів Європейських донорів до розвитку інфраструктури ВПК

Документ, який лежить в основі цього аналізу, знаходиться за [цим посиланням](#). ←
Його метою визначено підвищення конкурентоспроможності галузей промисловості на регіональному рівні.

Державні передумови

Оновлена нормативно-правова база інноваційної діяльності України

Державна політика підтримує розвиток оборонних технологій як частину [стратегії цифрового розвитку інновацій](#).

Стратегія передбачає:

- трансформацію ВПК у “операційну систему” національної безпеки;
- фокус на трансфер технологій, дерегуляцію, створення стартапів;
- розвиток високотехнологічних розробок у партнерстві з НАТО та ЄС.

Зміни до законодавства акцентують:

- дерегуляцію процедур реєстрації інновацій;
- стимулювання державно-приватного партнерства в R&D у сфері ВПК;
- створення правових режимів, як-от Science.City та Дія.City, що включають оборонні напрями.

Державні передумови

Зміни у сфері вищої освіти та роль ЗВО

Міністерство освіти і науки у 2025–2027 роках реалізує такі зміни:

- дерегуляцію співпраці закладів вищої освіти з бізнесом;
- впровадження системи оцінювання інноваційної ефективності ЗВО з прив'язкою до бюджетного фінансування;
- типові договори про участь у комерціалізації результатів досліджень;
- створення центрів Дія.Бізнес–TISC як трансферних офісів.

Це формує інституційну базу для залучення ЗВО до розробок у сфері ВПК — через наукові парки, кластеризацію, акселератори.

Регіональні передумови

Існуючі передумови визначені в описі [стратегії Закарпатської області](#):

- формування ІТ-кластера;
- релокацію високотехнологічних підприємств;
- географічне розташування області;
- наявність вищих навчальних закладів: Ужгородський національний університет і Закарпатська академія мистецтв;

Регіон має історичні передумови — машинобудування та деревообробку, що можуть стати основою для нових кооперацій у сфері ВПК.

З подальшою необхідністю розбудови проектного офісу смарт-спеціалізації, який забезпечуватиме розвиток цифрових індустрій, включаючи оборонні напрями.

Створення смарт-спеціалізації Закарпаття у площині ВПК з відповідною реєстрацією на європейській платформі S3

1. Зміна стратегії смарт-спеціалізації відповідно для подальшої реєстрації на платформі
2. Реєстрації смарт-спеціалізації Закарпаття на платформі S3
3. Створення R&D центру та наукового парку в Закарпатті

До стратегії області необхідно внести смарт-спеціалізацію, яка орієнтована на інновації у сфері ВПК з подальшою її реєстрацією на платформі S3 у відповідності до обраної галузі (оборона, цивільний захист, цифрові технології, електроніка, креативні індустрії)

Аргументація реєстрації смарт-спеціалізації Закарпаття на платформі S3

Європейська платформа *Smart Specialisation (S3)* — це:

1

інструмент
порівняльного аналізу та
інституційного визнання
конкурентних переваг

2

можливість участі в RIS3
interregional partnerships,
включно з напрямками
AI+Design, Smart Defense
Materials, SecureTech

3

доступ до європейських
R&D центрів у
відповідності до обраної
смарт-спеціалізації

Реєстрації Закарпаття - це прямий шлях до участі у програмах
спільного інвестування у ВПК та Європейського мережування.

Наукові парки та R&D-центри як основа інноваційної екосистеми

У глобальній інноваційній стратегії України прямо визнається важливість:

1

регіональних R&D-центрів;

2

наукових парків як рушіїв інновацій;

3

стартапів у секторах з високою доданою вартістю, включно з оборонними технологіями.

Концепція наукового парку “MIPA” та R&D центру в Закарпатті

R&D Центр стане ядром інноваційної екосистеми області, об'єднавши:

- прикладні дослідження у сфері AI/ML;
- промисловий дизайн;
- матеріалознавство для створення корпусів, елементів захисту, модульних рішень;
- швидке прототипування у хмарних сервісах.

Науковий парк при академії стане платформою для кооперації дизайнерів, інженерів, програмістів і підприємців.

Шлях реалізації смарт-спеціалізації в області

На рівні області процес розпочався і не був завершений, є розпорядження голови ОДА [про організацію роботи із впровадження підходу смарт-спеціалізації у Закарпатській області](#)

Далі до процесу реалізації створення смарт-спеціалізації необхідно залучити:

- асоціації, які мають досвід роботи з виробниками ВПК і відповідні команди («Асоціація бізнесу Закарпаття»);
- вищі учбові заклади «Ужгородський національний університет» і «Закарпатська академія мистецтв»;
- організації, які реалізують гуманітарні проекти міжнародних партнерів на всій території України та мають державну сертифікацію у сфері протимінної діяльності.

Висновок

Необхідність включення Закарпаття до європейської мережі

Розбудова інноваційної екосистеми Закарпаття з фокусом на ВПК:

- реалізує актуалізацію завдань у стратегії області орієнтованих на військові потреби держави;
- враховує дерегуляцію та нову роль ЗВО у відповідності до оновлених державних програм;
- реалізує розбудову інноваційної інфраструктури країни;
- інтегрує край у платформу S3 як частину європейської стратегії;
- активує вектор на експортні рішення у співпраці з НАТО/ЄС створивши інституційні передумови трансферу технологій;

Реєстрація смарт-спеціалізації на S3 є не технічним, а системним входом до європейської архітектури інновацій, критично важливим для секторів подвійного призначення — таких як оборонні технології.

